

CUMHURİYETİMİZİN 100. yılı KUTLU OLSUN

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılını kutladığımız bugünlerde Büyük Önder Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'ndaki "En Büyük Bayramdır, Kutlu Olsun" sözü kulaklarımızdaydı.

Türkiye Cumhuriyeti bir büyük başarı öyküsüdür. Öncelikle o günden bugüne ulaşabildiğimiz için gururlanmalı ve kendimize güvenmeliyiz. Sonra da ikinci yüzyılda ilk yüzyılda inşa ettiğimiz kapasiteyle nasıl bir ileri aşamaya sıçrayacağımıza odaklanmalıyız.

Ekim 2023 itibariyle TEPAV'ın kuruluşunun da 19.yılına ulaştık. Önümüzdeki yıl TEPAV'ın faaliyete başlamasının 20. yılı olacak. Doğrusu kendi kurumsal tarihimiz açısından bakıldığında TEPAV'ı Cumhuriyetin ilk yüzyılındaki kapasite inşası sürecinin bir parçası olarak görüyoruz.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) cömert desteği ile faaliyete geçen TEPAV ile birlikte, ilk kez, sistematik bir biçimde, kamu idaresi dışında, veriye dayalı kamu politikası analizleri yapılmaya başlandı. Bugün TEPAV, ekonomi politikalarından güvenlik politikalarına, dış politikadan bölge çalışmalarına pek çok alanda Türkiye ve Türk özel sektörü odaklı faaliyetler yürütebiliyorsa bunu Cumhuriyetimizin ilk yüzyılında inşa edilen kurumsal kapasiteye borçlu olduğumuzu biliyoruz.

İkinci yüzyıldaki teknolojik sıçrama için, yeşil dönüşüm süreci ve küresel değer zincirlerinin yeniden biçimlenebilme ihtimali bugün Türkiye için büyük bir fırsat. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilkinden daha da başarılı olması için hem ülkemizde hem bölgemizde ve hem de küresel ölçekte politika önceliklerinin veriye dayalı olarak saptanması son derece önem taşıyor. Türkiye'nin belirsizliklerle dolu bu yeniden yapılanma döneminde daha akıllı, geleceği dinamik bir biçimde planlayabilen bir devlete, öğrenen ve kabiliyetlerini geliştirebilen bir topluma, devletle millet arasında demokratik ve şeffaf bir tartışma ortamına, iyi yönetişime ve meşverete ihtiyacı var. İlk yüzyılın başındaki o hep birlikte bir iş başarmanın verdiği coşku ve heyecan bugün bize ikinci yüzyılın başında da lazım. Daha önce başarmıştık yine yaparız.

Güven SAK
TEPAV Kurucu Direktörü

Cumhuriyetimizin 100. yılı
kutlu olsun!

İkinci yüzyıla girerken büyüme
performansımızı nasıl
geliştirebiliriz?

Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun!

Değerlendirme Notu / Güven Sak

Bugün Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılı. Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'nda söylediği gibi söyleyeyim: "En Büyük Bayramdır, Kutlu Olsun".

Türkiye Cumhuriyeti hepimizin kişisel tarihi açısından bakıldığında bir büyük başarı öyküsüdür. O günden bugüne ulaşabildiğimiz için gururlanmalı, kendimize güvenmeliyiz öncelikle.

Herkes kendi kişisel tarihinden yüzyıl öncesine bakmalı ve Atatürk'ün bizi nasıl gururlandırdığını yeniden hatırlamalı

Bugün öncelikle buraya nereden geldiğimizi hatırlama zamanıdır. Herkes öncelikle kendi kişisel tarihinden hatırlamaya başlayabilir yüz yıl öncesini. Niye gururlu olmamız gerektiği ise sanırım aşikardır.

Benim Silistre, Bulgaristan doğumlu dedem Çanakkale Savaşı'ndan sonra gönderildiği Filistin cephesinde İngilizlere esir düştükten sonra, Bursa'ya 1920'lerin başında geri dönmüş. Döner dönmez anneannemle evlenmiş.

Yaklaşık on yıl imparatorluk parçalanmasın, bir arada kalsın diye bir cepheden ötekine koşturduktan sonra anneannemle dedem, hayatlarını birleştirirken kendilerini neyin beklediğini bilmiyorlarmış. Çocuklarının ve torunlarının nasıl bir ülkede büyüyeceğinden habersizlirmiş. Alıştıkları dünyanın yok oluşunu görmüşler, yerine neyin geleceği ise daha belirsizmiş.

İşte bu Cumhuriyet, o travmadan çıkarak bugün yüzüncü yılına eriştiği için bir büyük başarı öyküsüdür. Doğrusu ya, ben dedem Ömer Kemal'in ve torununun çok şanslı olduğunu düşünüyorum. Gururlanmamız için çok neden var. Neden? Atatürk sayesinde.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

İkinci yüzyıla girerken büyüme performansımızı nasıl geliştirebiliriz?

Değerlendirme Notu / Fatih Özatay

Türkiye'nin 1923'ten bu yana ortalama büyüme oranı yüzde 4,7 düzeyinde. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki veriler sorunlu olabilir; daha 'yeni' verileri aktarayım: 1950-2023 döneminde yüzde 4,9, 1980'den itibaren ise yine 4,7 düzeyinde. Kişi başına hesaplandığında ise 1927'den (nüfus sayımı bu yıl başlıyor) bu yana yüzde 2,6, 1950-2022 döneminde yüzde 2,9 ve 1980-2023 döneminde yüzde 3,1 oranında büyümüş Türkiye. Peki, bu büyüme zengin ülkelerle arasındaki kişi başına gelir düzeyi farkını kapatmış mı?

Yüksek gelirli ülkeler ile aramızdaki fark

Grafik 2'de, 1980-2023 döneminde Türkiye'nin kişi başına gelirin G7 ülkelerinin ortalama kişi başına gelirin oranının seyri yer alıyor. 1980'de G7 grubunun kişi başına gelirin yüzde 31,7'si kadar kişi başına gelirimiz varken, bu oran 2023'te yüzde 62'ye çıkmış. Ancak bir parantez açarak şu noktanın altını çizmek gerekiyor. Yeni GSYH verileri 2016'nın ikinci yarısında yayınlanmaya başladı. Uygulanan yöntemde kullanılan verilerin çoğu 2009 öncesine gitmiyor. Gitseydi, 1980-2008 arası söz konusu oran daha yüksek olacaktı. Farklı bir ifadeyle, kişi başına gelir düzeyimiz yüzde 31,7'den değil de belki yüzde 40'tan yüzde 62'ye çıkacaktı. Bu nedenle grafikte bir de eski GSYH'ye göre karşılaştırma yaptım. İki veri arasındaki fark önceden aynıyken, 2009 gibi ayrılmaya başlıyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Para Politikası Değerlendirme Notu - II

Bu değerlendirme notu TEPAV Makroekonomi Çalışma Grubu* tarafından hazırlanmıştır.

Vaziyet

G20 üyelerinin en güncel verilerine bakıldığında yıllık tüketici enflasyonunun bir önceki aya göre yedi ülkede arttığı, on ülkede azaldığı, üç ülkede ise sabit kaldığı görülüyor. Arjantin ve Türkiye hem enflasyonun mevcut düzeyi hem de aylık artışı açısından diğer G20 ülkelerinden belirgin şekilde ayrışıyor. Türkiye'nin Eylül 2023'teki yüzde 4,75 aylık enflasyonu G20'nin on üyesinin aynı aydaki yıllık enflasyonun üzerinde.

Orta Vadeli Program (OVP), enflasyonun 2024 sonunda yüzde 33'e, 2025 sonunda yüzde 15'e, 2026 sonunda da tek haneli düzeye (yüzde 8,5) düşeceğini tahmin ediyor. Merkez Bankası Kanunu'na göre enflasyon hedefleri hükümetle Merkez Bankası tarafından ortaklaşa açıklanmaktadır. 2024 için açıklanan böyle bir resmi hedef olmadığına göre, bu tahminler hedef olarak alınabilir. Otoritelere göre Mayıs 2024'e kadar enflasyon yüzde 70'e yaklaşacak, yaz aylarından başlayarak baz etkisinin de desteğiyle hızla gerileyerek yıl sonunda yüzde 33'e düşecek, gerilemesini daha sonra da sürdürerek 2026'da tek hanelere inecek. 12. Kalkınma Planı ise 2028'de yıl sonu tüketici enflasyonunu yüzde 4,7 tahmin ediyor ama 1970'ten beri en düşük düzeyin 2012'deki yüzde 6,16 olduğunu unutmamak gerekiyor.

2024 sonu enflasyonuna ilişkin çeşitli tahminler açıklanmaya devam ediyor: IMF'nin 6 Ekim'de yayımlanan değerlendirmesinde yüzde 46, TEPAV'ın 29 Eylül'de kamuoyuna açıklanan Türkiye'nin Ekonomik Görünümü Raporu'nda ise yüzde 39 olarak tahmin ediliyor. Özellikle IMF'nin tahmini OVP'de açıklanan yüzde 33 tahmininden belirgin biçimde yüksek.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Jeopolitik Avrupa Birliği mi demiştiniz?

Değerlendirme Notu / Nilgün Arısan Eralp

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula Von der Leyen ilk göreve geldiğinde, 2019 yılında Avrupa Birliği'nin (AB) ve de Avrupa Komisyonu'nun jeopolitik bir aktör niteliği kazanmasının, amaçlarından biri olduğunu ifade etmişti.

Von der Leyen, en son 13 Eylül 2023 tarihinde yaptığı "Birliğin Durumu" (State of the Union) konuşmasında ise artık AB'nin bir jeopolitik aktör olarak olgunlaştığını belirtmişti. Avrupa Komisyonu Başkanının neye dayanarak böyle bir saptamada bulunduğunu söylemek çok mümkün değil.

Konuya ciddi yaklaşanlar, AB'nin bir jeopolitik aktör olamamasının arkasındaki başlıca nedenleri şu şekilde sıralıyorlar:

- Ortak bir savunma stratejisi ve savunma altyapısının (sınai ve teknolojik) bulunmaması,
- Tutarlı ve bütüncül bir dış politikasının bulunmaması,
- AB kurumları, AB kurumları ve üye ülkeler ve üye ülkelerin kendi aralarında bir görüş birliğinin bulunmaması.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Anayasa Çalışma Metinleri Serisi'nin altıncı kitabı iklim değişikliği konusuna ışık tutuyor

TEPAV'ın uluslararası ve ulusal ölçekte gündem olan iklim değişikliği konusuna anayasal bir bakış açısı getirmek üzere hazırladığı "Yeşil Anayasacılık" başlıklı Anayasa Çalışma Metinleri Serisi'nin altıncısı yayımlandı.

TEPAV tarafından demokratik, çoğulcu yeni bir anayasanın katılımcı bir süreçle hazırlanması vizyonuyla ve anayasa tartışmalarına katkıda bulunmak amacıyla hayata geçirilen "Yeşil Anayasacılık" başlıklı Anayasa Çalışma Metinleri Serisi'nin altıncısı yayımlandı.

Özellikle son 50 yılda uluslararası ve ulusal ölçekte ilgi gören çevre konusuna, anayasal bir bakış açısıyla ışık tutmak için hazırlanan kitapçığın birinci bölümünde Prof. Dr. Levent Gönenç tarafından ele alınan, çevre hakkının anayasal güvence altına alınmasına dair yürütülen mevcut tartışmalar ile çevre hakkının tanımı, öznesi ve bu hakkın uygulanabilirliğine ilişkin öneriler bulunuyor.

Kitabın ikinci başlığını oluşturan "Çevresel Anayasacılık: Özlem mi Dönüşüm mü?" isimli metin ise, Melbourne Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi Doç. Dr. Lael Weis'in aynı isimli makalesinin çevirisi olup iklim değişikliği ve çevre krizi kapsamında farklı hukuk sistemlerinde üretilen anayasal çözümleri, farklı hukuki yaklaşımları ve çevreye ilişkin örnek davaları içeriyor.

Çalışmada, çevre hakkının anayasa hukukundaki konumu, dünya anayasalarında bu hakkın nasıl güvence altına alındığı ve çevre kriziyle mücadele kapsamında kullanılan hukuki yöntemler karşılaştırmalı biçimde incelenerek Türkiye'de çevre ve iklim kriziyle mücadele konusunda anayasal bir yol haritasının çizilmesi hedefleniyor.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

“Çevre konusu artık anayasa hukukunda tartışılan en önemli konulardan biri haline geldi”

Yeşil anayasacılık konusundaki uzman akademisyen Dr. Lael Weis, var olan anayasaların yüzde 80’inde çevresel düzenlemelerin yer aldığını ve çevre hükümleri içeren yeni anayasa ya da anayasa taslaklarının oluşmaya devam ettiğini belirterek “Günümüzde çevre konusu anayasa hukukunda yaygın bir kavram haline geldi” dedi.

TEPAV tarafından hazırlanan Anayasa Çalışma Metinleri Serisi’nin altıncı kitapçığının ikinci bölümünde, Melbourne Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Lael Weis’in aynı isimli makalesinin çevirisi olan ve iklim değişikliği ve çevre krizi kapsamında farklı hukuk sistemlerinde üretilen anayasal çözümleri, farklı hukuki yaklaşımları ve çevreye ilişkin örnek davaları içeren “Çevresel Anayasacılık: Özlem mi Dönüşüm mü?” isimli metne yer verildi.

Söz konusu çalışmadan yola çıkarak anayasal çalışmalarda çevre konusuna ilişkin bilgiler veren Dr. Lael Weis, ülkelerin anayasa örneklerinden çevre konusundaki uluslararası anlaşmalara farklı konularda açıklamalarda bulundu.

“Çevre konusu anayasa hukukunda artık yaygın hale geliyor”

ConstituteProject.org sitesinden faydalanılarak yapılan bir araştırmaya göre (bu araştırmada çevre başlığı altında ele alınan düzenlemeler kullanılmıştır) makalesinin yayımlanmasının ardından çevre düzenlemelerinin benimsenmesi ya da ilga edilmesiyle ilgili büyük bir değişim görülmediğini söyleyen Dr. Lael Weis, var olan anayasaların hala %80’inin çevresel düzenlemeler içerdiğini aktararak; “Bunun yanında, makale yayınlandıktan sonra çevre hükümleri içeren sekiz yeni anayasa ya da anayasa taslağı ortaya çıktı. (Cezayir 2020, Burundi 2018, Çad 2018, Şili 2018 (taslak), Şili 2022 (taslak), Komoro Adaları 2018, Küba 2018 (taslak), Küba 2019, Gambiya 2019 (taslak), Gambiya 2020 (taslak), Sudan 2019) Söz konusu durum, makalemde kullandığım analizin başlangıç noktasını oluşturan önermeyle örtüşüyor: Günümüzde çevre konusu anayasa hukukunda yaygın bir kavram haline geldi. Fakat bu soruyu yanıtlarken var olan çevre düzenlemelerine ilişkin revizyon ya da eklemelere dair bilgi bulmaya çalışmadım. Söz konusu bilgiye ulaşmak, ulaşılabilir veri tabanlarının sınırlı olmasından kaynaklı olarak yoğun bir çalışma gerektiriyor. ConstituteProject.net isimli veri tabanı, anayasa değişikliklerini bağımsız şekilde tespit etmiyor, bununla birlikte Oxford Constitutions of the World ise değişiklikleri otonom şekilde takip etse de bu değişiklikler konularına göre sınıflandırılmıyor. Bu engeller nedeniyle mevcut çevre düzenlemelerinin yenilenip yenilenmediği ya da bu düzenlemelere eklemeler yapıp yapılmadığının tespit edilmesi, detaylı bir araştırma yapmayı gerektiriyor. Son olarak, bu veri tabanları, ulus-altı seviyede gerçekleşen gelişmeleri ele alamıyor. Bu nedenle bazı değişimler, söz konusu veri tabanları tarafından yansıtılmamış olabilir” dedi.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV ve ERCST “İklim-Ticaret Tedbirleri”ni tartıştı

TEPAV ve ERCST ortaklığında dzenlenen “İklim-Ticaret Tedbirleri” toplantısında İklim-Ticaret Tedbirleri Projesi için iştişarelerde bulunuldu.

TEPAV ve The European Roundtable on Climate Change and Sustainable Transition (ERCST) tarafından 20 Ekim Cuma günü TEPAV'ın sahipliğinde dzenlenen “İklim-Ticaret Tedbirleri” toplantısında İklim-Ticaret Tedbirleri Projesi için iştişarelerde bulunuldu.

İklim ve ticaret konularını entegre eden metodolojileri tartışmak, geliştirmek ve aynı zamanda paydaşlara, ihracatlarını ve sektörlerini etkileyebilecek yeni ticaret önlemleri dalgası hakkında bilgiler vermek amacıyla geręekleřtirilen toplantıda konunun uzmanları tarafından iklim-ticaret bağlantısı ile hem karbon fiyatına dayalı hem de karbon piyasaları veya karbon fiyatlandırması içermeyen iklim politikalarında, ulusal düzey, sektör veya endüstri düzeyinde, iklim değişikliği hedefini karşılaştırmak ve değerlendirmek için kullanılan ve önerilen metodolojileri ele alındı.

Sınırdaki Karbon Dzenleme Mekanizmasına geğiş süreci iyi yönetilmeli

Altı sektör için 1 Ekim 2023'te test sürüşü başlayan ve tüm sektörlerde 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olan Sınırdaki Karbon Dzenleme Mekanizmasına geğiş sürecinin iyi bir şekilde yönetilmesi gerektiğine dikkat çekilen toplantıda, ticari ilişkileri kayba uğramadan sürdürülebilmek için, özellikle özel sektörlerde, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen karbon fiyatlandırması kapsamında dzenlemelere ihtiyaç bulunduğu belirtildi.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

“Türkiye ile barışçıl çözüm için ortak bakış açısını paylaşıyoruz”

TEPAV’da düzenlenen “Tahıl Koridoru Perspektifleri: Ukrayna Yaklaşımı” başlıklı toplantıda konuşan Ukrayna’nın Türkiye Büyükelçisi Vasyl Bodnar, Türkiye’ye arabuluculuk girişimleri ve Tahıl Koridoru gibi somut girişimlere ön ayak olduğu için minnettar olduklarını söyleyerek “Türkiye ile barışçıl çözüm için ortak sorumluluk ve bakış açısını paylaşıyoruz” dedi.

“Tahıl Koridoru Perspektifleri: Ukrayna Yaklaşımı” başlıklı toplantı 11 Ekim 2023 Çarşamba günü TEPAV’ın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıya Ankara’da görev yapan çok sayıda diplomat ve akademisyen katıldı.

Rusya’nın Karadeniz Tahıl Girişimi Anlaşması’ndan çekilmesinin ardından ortaya çıkan sorunları irdelemek ve yeni seçeneklerin uygulanabilirliğini araştırmak üzere düzenlenen ve moderatörlüğünü TEPAV Ekonomik ve Siyasi Politikalar Merkezi Direktörü Büyükelçi N. Murat Ersavcı’nın üstlendiği toplantıda Ukrayna’nın Türkiye Büyükelçisi Vasyl Bodnar, Ulusal Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (NISS) Dış Politika Çalışmaları Merkezi Baş Danışmanı Dr. Ivan Us ve Ulusal Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (NISS) Direktörü konuşmacı olarak yer aldı.

“Barışçıl çözüm için Türkiye ile bakış açımız ortak”

Hala devam eden ve küresel gıda piyasaları ile gıda güvenliğini etkileyen Rusya-Ukrayna Savaşı’na rağmen Ukraynalıların savaşmayı, yaşamayı ve dünyaya özellikle gıda ve tahıl üretimini sürdürdüklerini söyleyen Büyükelçi Vasyl Bodnar, “Tahıl koridoru girişimi şuan işlemiyor olsa da Ukrayna hala karadan ve denizden dünyaya tahıl tedarikine devam ediyor. Savaştan önce dahi, küresel güvenlik için katkımız olduğunu düşünürdük. Türkiye ile barışçıl çözüm için ortak sorumluluk ve bakış açısını paylaşıyoruz. Bu sebeple, Türkiye’ye arabuluculuk girişimleri ve Tahıl Koridoru, esir değişimi gibi somut girişimlere ön ayak olduğu için minnettarız” dedi.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

“Doğu Akdeniz’de iklim değişikliği yeni iş birlikleri gerektiriyor”

“Doğu Akdeniz İklim Değişikliği: Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Düşük Karbon Ekonomisine Yeşil Geçiş” başlıklı toplantıda iklim değişikliği konusunda değerli isimleri bir araya getiren TEPAV, Doğu Akdeniz’deki ülkelerin mevcut durumlarını ve yapılabilecek muhtemel iş birliklerini değerlendirdi.

“Doğu Akdeniz İklim Değişikliği: Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Düşük Karbon Ekonomisine Yeşil Geçiş” başlıklı toplantı 6 Ekim 2023 Cuma günü TEPAV’ın ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının yoğun ilgi gösterdiği toplantıya akademisyenler, bakanlıkların ilgili temsilcileriyle ticaret ve sanayi odalarının üst düzey yetkilileri katıldı. Toplantıda Doğu Akdeniz’deki ülkelerin iklim değişikliği konusunda mevcut durumları ve Türkiye’nin sorunlarıyla yapılması gerekenler istişare edildi.

TEPAV Kurucu Direktörü Prof. Dr. Güven Sak’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantı, Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) İklim ve Çevre Sektörleri Kıdemli Proje Yöneticisi Zeren Erik Yaşar, TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü Büyükelçi Bozkurt Aran ve TEPAV Dış Politika Programı Direktörü Gülru Gezer’in moderatörlüklerini üstlendiği üç panel ile devam etti.

“İklim Değişikliğine Karşı Atılan Adımlar ve Doğu Akdeniz’in Durumu” başlıklı ilk panelde, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz, İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas ve Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFİA) Kurucu Direktörü Bengisu Özenç; ardından düzenlenen “İklim Değişikliğine Karşı Ülkelerin İyi Uygulama Örnekleri” başlıklı ikinci panelde Akdeniz Uygulama ve Araştırma Merkezi Direktörü Prof. Dr. Emre İşeri, İklim Değişikliği Politikaları Uzmanı Gamze Çelikiyılmaz ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Öğretim Üyesi Doç. Dr. Burak Büyükcivelek ve “Türkiye’ye Genel Bakış ve Yapılması Gerekenler” başlıklı üçüncü ve son panelde ise T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Abdulkadir Bektaş, SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Direktörü Alkım Bağ Güllü ve YASED Ekonomi Araştırmaları Direktörü Ayşegül Düşündere konuşmacı olarak yer aldılar.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Perakende güveninde fiyat artış beklentisi düşmüyor

TEPAV Perakende Güven Endeksi, Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 15,1 puanlık, bir önceki aya göre ise 1,2 puanlık artışla 8,2 puan değerini aldı.

TEPAV Perakende Güven Endeksi açıklandı. Buna göre, TEPE değeri, Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 15,1 puanlık, bir önceki aya göre ise 1,2 puanlık artışla 8,2 puan değerini aldı.

TEPE anketine katılan perakendecilerden geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunun iyileştiğini belirtenlerin oranı Eylül 2023'te yüzde 43,7'den yüzde 38,9'a gerilerken önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme bekleyenlerin oranı ise yüzde 9,1'den yüzde 10,7'ye yükseldi.

Diğer taraftan, önümüzdeki 3 ayda satış fiyatında artış bekleyen perakendecilerin oranı yüzde 97,2'den yüzde 98,8'e yükseldi.

Perakende güveni Ortadoğu Anadolu'da geriledi

Bölgeler bazında incelendiğinde ise Eylül ayı perakende güveninde en fazla artış Kuzeydoğu Anadolu ve Ege bölgelerinde gözlenirken, Ortadoğu Anadolu'da geriledi. Orta Anadolu, Batı Marmara, Batı Anadolu, Güneydoğu Anadolu, İstanbul bölgelerindeki artışlar da ortalamanın gerisinde kaldı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Deprem sonrasında kadın istihdam payı %32,8'e geriledi

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni Temmuz 2023 verilerine göre, afet bölgesindeki 7 il başta olmak üzere 69 ilde istihdam yıllık olarak gerilerken kadın çalışan sayılarındaki daralmalar genel eğilimin üzerinde seyretti.

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni yayımlandı. Temmuz 2023 verilerinin yer aldığı bültene göre, Temmuz ayında toplam sigortalı çalışan sayısı yıllık olarak yüzde 0,2 (53 bin) azalırken aylık olarak ise yüzde 0,4 (87 bin) artarak 22 milyon 906 bin olarak gerçekleşti. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), verilerine göre, toplam sigortalı çalışanların yüzde 71'ini oluşturan sigortalı ücretli çalışan sayısındaki yıllık değişim yüzde 2,7 (447 bin 847) azalış yönlü iken aylık olarak yüzde 0,4 (71 bin 789) oranında arttı. Diğer taraftan, esnaf-çiftçi grubundaki yıllık değişim yüzde 2,0 azalış yönünde olmakla beraber alt sınıflarda değişimler farklılık gösterdi. Buna göre bu dönemde esnaf sayısında yüzde 2,6 (67 bin 310) azalış, çiftçi sayısında ise yüzde 1,0 (4 bin 818) artış görüldü. Bu gruptaki aylık değişimler ise esnaf sayısında yüzde 0,4 azalış, çiftçi sayısında ise yüzde 0,3 oranında artış şeklinde oldu. Kamu sektöründe sigortalı çalışan sayısı ise yıllık olarak yüzde 14,2, aylık olarak yüzde 0,2 (8 bin 835) arttı.

İnşaat istihdamı güçlü seyrini korudu

İmalat ve toptan-perakende ticaret sektörlerinde istihdam Nisan ayı itibarıyla daralırken inşaat istihdamı güçlü seyrini korudu. Temmuz ayı itibarıyla yıllık değişimlere bakıldığında imalat ve toptan-perakende ticaret sektörlerinde yıllık istihdam artışlarının deprem sonrasında önemli oranda gerilediği, Nisan ayı itibarıyla düşüşe geçtiği ve Temmuz ayı ile birlikte imalatta yüzde 5,6, toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 3,3 daralma kaydedildiği görüldü. Bunun yanı sıra, inşaat sektöründe güçlü istihdam görünümü yüzde 12,2'lik yıllık artış ile yerini korudu. Diğer taraftan, konaklama-yiyecek, bilgi-iletişim ve idari destek hizmet faaliyetleri dışındaki hizmet sektörlerinde çalışan sayısı geriledi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Cumhuriyetin 100. yılında sönük bir kutlama

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Planlar, Uygulamalar ve Kalkınma

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Yabancılar Vitrin Gezmesinde

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Riski düşürmeden zor

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

TCMB'nin işini kolaylaştırmak

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Arjantin'den ayrıştığımız noktalara sevinmek

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Finansman sorunu sürüyor: Şimdilik mi?

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Tersinemez mi değil mi?

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Bir çırpıda değişmeyeceğine göre

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

İklim Fonu olmadan olmaz bu iş

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)

Peki, senin büyümen hangi renk?

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)

Peki ya iklim değişikliğinin iletişim politikası?

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)

SKDM'de deneme sürüşü başladı

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)